

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

SAYI: 59
ARALIK 2025

BU SAYIDA

- Yasal Düzenlemeler
- Mahkeme Kararları
- Güncel Gelişmeler & Önemli Hususlar
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Duyuruları

Yasal Düzenlemeler

- Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı
- İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Yayınlandı
- Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Yayınlandı

Mahkeme Kararı

- Anayasa Mahkemesi'nin 2024/51 E., 2025/138 K. ve 17.06.2025 Tarihli İptal Kararı
- Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 2025/8033 E., 2025/11985 K. ve 17.09.2025 T. Kararı
- Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 2025/8952 E., 2025/11986 K. ve 17.09.2025 T. Kararı
- Anayasa Mahkemesi'nin 2019/11053 E. ve 08.07.2025 Tarihli Kararı
- Anayasa Mahkemesi'nin 2024/140 E., 2025/217 K. ve 06/11/2025 Tarihli İptal Kararı

Güncel Gelişmeler & Önemli Hususlar

- 7566 Sayılı Kanun ile Sosyal Güvenlik Mevzuatında Yapılan Değişiklikler
- Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklerle İlişkin Tebliğ Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Duyuruları

- ILO Paydaşları ve Ortakları, Sosyal Adaleti İlerletmek İçin Sosyal Ve Dayanışma Ekonomisi Hakkındaki Bilgilerini Güçlendiriyor
- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) İşçi Faaliyetleri Bürosu (ACTRAV), Türkiye'deki İşçi Örgütleriyle Bir Araya Geldi

ASGARI ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI YAYIMLANDI

26 Aralık 2025 tarih ve 33119 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- Asgari Ücret Tespit Komisyonu 12.12.2025 – 23.12.2025 tarihleri arasında yapmış olduğu üç toplantı sonucunda:
 - Milli seviyede tek asgari ücret tespitine,
 - İşçinin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretinin 01.01.2026 – 31.12.2026 tarihleri arasında 1.101,00 Türk Lirası olarak tespitine,
 - Asgari ücret desteğinin 2026 Ocak ila Aralık döneminde 1270 Türk Lirası olarak sürdürülmesi için desteğin kapsamı ile usul ve esaslarının yeniden belirlenmesinin önerilmesine,

oybirliği ile karar verilmiş olup 2026 için asgari ücretin aylık karşılığının net tutarı 28.075,50 TL olarak güncellenmiştir.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ YAYIMLANDI

10 Aralık ve 31 Aralık 2025 tarihlerinde Sosyal Güvenlik Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile değiştirilen ve güncellenen hususlar aşağıdaki gibidir:

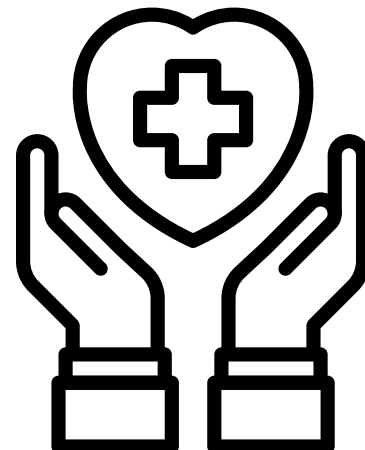
10 Aralık 2025 tarih ve 33103 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanan SUT değişikliği ile:

- Tebliğin birinci maddesi ile Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin 2.5.3.A – 1 numaralı maddesinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

“(1) Yurt dışı tedavi için gerekli sağlık kurulu raporları;

a) Doku ve organ nakli için Kurumun resmi internet sitesinde yayımlanan "Yurt Dışında Doku ve Organ Nakli Amacıyla Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Resmi Sağlık Kurumları Listesi"nde yer alan hastanelerin sağlık kurullarınca,

b) Diğer tedaviler için ise üçüncü basamak resmi sağlık kurumlarının sağlık kurullarınca, SUT eki Yurt Dışına Tedaviye Gönderileceklere İlişkin Sağlık Kurulu Raporu (EK-2/E-1) formatına uygun olarak düzenlenecek ve raporda altı ayı geçmemek kaydı ile tedavi süresi belirtilecek, yurt dışı sağlık merkezi belirlenirken ülkemiz ile sağlık alanında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelere öncelik verilecektir. Sözleşmeli olmayan bir ülkeden randevu alınması halinde sözleşmeli ülkelere randevu alınamadığına ilişkin yazışmalar sağlık kurulu raporuna eklenecektir.

- Tebliğin ikinci maddesi ile Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin 3.3.3.A numaralı maddesinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

“(7) Hastaya, göz sağlığı ve hastalıkları uzman hekimleri ile bu dalda ihtisas yapan asistan hekimler tarafından aynı reçetede uzak ve yakın iki adet gözlük reçete edilmesi halinde: hasta tercihine istinaden yeni reçete düzenlenmeden çok odaklı gözlük bedeli Kurumca karşılanır. Ancak 18 yaş ve altı hastalarda uzak ve yakın gözlük kullanımının gerekli olduğu durumlarda hekim tarafından reçete edildiği şekilde gözlük temin edilmesi zorunludur.”

31 Aralık 2025 tarih ve 3124 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanan SUT değişikliği ile:

- Tebliğin birinci maddesiyle, 24/3/2013 tarihli ve 28597 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinin 1.8.1 numaralı maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir.

Yapılan değişiklikle, birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında gerçekleştirilen hekim ve diş hekimi muayenelerinden katılım payı alınmayacağı açıkça düzenlenmiştir.

Diğer sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayeneler bakımından uygulanacak katılım payı tutarları yeniden belirlenmiş; ikinci ve üçüncü basamak resmî sağlık hizmeti sunucuları ile Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri, üçüncü basamak hastaneler ve devlet/vakıf üniversitelerine bağlı tıp ve diş hekimliği fakültesi hastanelerinde muayene katılım payı 26 TL olarak tespit edilmiştir.

İkinci ve üçüncü basamak özel sağlık hizmeti sunucularında ise muayene katılım payı 60 TL olarak belirlenmiştir. Ayrıca, Sağlık Bakanlığı tarafından sözleşme imzalanmış, görevlendirilmiş veya yetkilendirilmiş aile hekimlerince sevk edilerek yapılan muayenelerde uygulanacak katılım payının %50 oranında indirimli olarak tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

İŞ EKİPMANLARININ KULLANIMINDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK YAYIMLANDI

23 Aralık 2025 tarih ve 33116 sayılı Resmi Gazete ile Yayımlanan İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir:

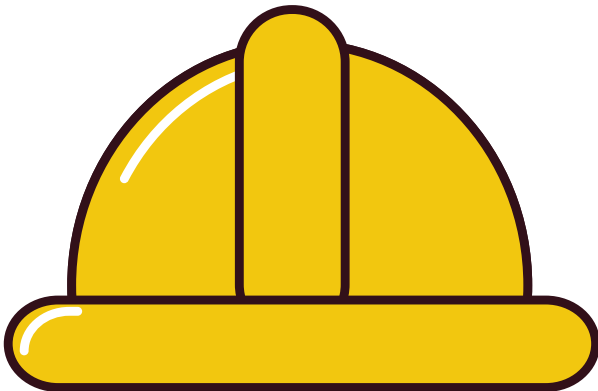
Yönetmelik m.4'te Yapılan Değişiklikler

“Ekipman muayene kuruluşu” kavramı yeniden tanımlanmış; iş ekipmanlarının bakım, muayene, test ve periyodik kontrollerini yürütmek üzere Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar esas alınmıştır.

- Periyodik kontrollere ilişkin kayıt, takip ve izleme işlemlerinin İSG-KATİP bünyesindeki EKİPNET modülü üzerinden yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik m. 7’de Yapılan Değişiklikler

- Yönetmeliğin EK-III’ünde yer alan ekipman ve ekipman gruplarının periyodik kontrole tabi olduğu açıkça düzenlenmiştir.
- Standart karşılığı bulunmayan ekipmanlar bakımından, periyodik kontrollerin EK-III’te öngörülen hiyerarşiye göre yapılacağı belirlenmiştir.
- İSG-KATİP üzerinden sözleşme yapılmaksızın periyodik kontrol raporu düzenlenemeyeceği; bu şekilde düzenlenen raporların geçersiz sayılacağı hüküm altına alınmıştır.
- Aykırı uygulamalarda yetkili kişilerin yetkilerinin bir ay süreyle askıya alınacağı ve idari yaptırımların denetim başına uygulanacağı düzenlenmiştir.
- Periyodik kontrol raporlarının “imzalanması” yerine “onaylanması” esas benimsenmiştir.

Yönetmelik m. 14/A’da Yapılan Değişiklikler

- Maddede yer alan “akredite” ibareleri “ekipman” şeklinde değiştirilmiştir.
- Periyodik kontrollerin, Bakanlıkça yayımlanan ekipmana özgü periyodik kontrol rapor ve kriterleri dokümanlarına uygun olarak yapılacağı düzenlenmiştir.
- Bu dokümanların bulunmaması halinde, EK-III’te yer alan kriterlerin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik Ek-I ve Ek-II Maddelerinde Yapılan Değişiklikler

- Ek-1 ve Ek-2’de yer alan “akredite” ibareleri “ekipman” olarak değiştirilmiştir.
- Ek-2 kapsamı genişletilerek, aşağıdaki ekipmanlar periyodik kontrol kapsamına alınmıştır:
 - 1.Hareket engelliler için güç tahrikli kaldırma platformları
 - 2.Buhar kazanları
 - 3.Kablolu taşıma tesisatları
 - 4.Sütunlu çalışma platformları

Geçici Maddelerle Getirilen Düzenlemeler

- Bakanlıkça yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, TÜRKAK tarafından TS EN ISO/IEC 17020 standardı kapsamında akredite edilmiş muayene kuruluşlarının, ekipman muayene kuruluşu olarak kabul edileceği düzenlenmiştir.
- Ek-2’ye eklenen yeni ekipman gruplarına ilişkin yükümlülüklerin 1 Ocak 2027 tarihine kadar uygulanmayacağı; bu tarihten önce düzenlenmiş geçerli periyodik kontrol raporlarının geçerliliğini koruyacağı belirtilmiştir.
- Rüzgâr türbinlerindeki kaldırma donanımlarına ilişkin EK-III değişikliklerinin uygulanması 1 Şubat 2026 tarihine kadar ertelenmiştir.

ANAYASA MAHKEMESİ'NİN 2024/51 E., 2025/138 K. VE 17.06.2025 TARİHLİ İPTAL KARARI

Konu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun ("5510 Sayılı Kanun") 5754 sayılı Kanun'un 68'inci maddesiyle değiştirilen geçici 4'üncü maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinin "... yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır..." bölümünün Anayasa'nın 2'nci, 5'inci, 10'uncu, 49'uncu ve 60'ıncı maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

Olay

Sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan süre kadar geriye götürülmesi amacıyla yapılan başvurunun reddine yönelik işlemin iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

İptali istenen kanun hükmü, Kanun'un geçici 4'üncü maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı beşinci fıkrası şöyledir:

"Bu madde kapsama girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır..."

İtiraz yoluna başvuran mahkeme, 5510 sayılı Kanun'un geçici 4'üncü maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinin "... yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.." bölümünün iptalini talep etmiştir.

Bakılmakta olan davanın konusu, davacının yapmış olduğu avukatlık stajı süresini borçlanmış olması nedeniyle sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlandığı süre göz önüne alınarak bir yıl geriye götürülmesi için yaptığı başvurunun reddine ilişkindir.

5510 sayılı Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı geçici 4'üncü maddesi, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na tabi olan kamu görevlilerine ilişkin geçiş hükümlerini düzenlemektedir. Anılan maddenin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde, bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi ve benzeri hakkında bu Kanun'la yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerinin ayrıca dikkate alınacağı öngörülmüştür.

Buna göre itiraz konusu kural, bakılmakta olan davaya konu borçlanmaya ilişkin düzenlemenin yanı sıra bakılmakta olan davada uygulanma imkanı bulunmayan aylıklarının bağlanması, artırılması ve benzeri işlemler yönünden de geçerli ortak kural niteliğindedir.

Bu itibarla bakılmakta olan davanın konusu gözetilerek kuralın esasına ilişkin incelemenin anılan cümlede yer alan "...borçlanmaları..." ibaresi yönünden yapılması gerekir.

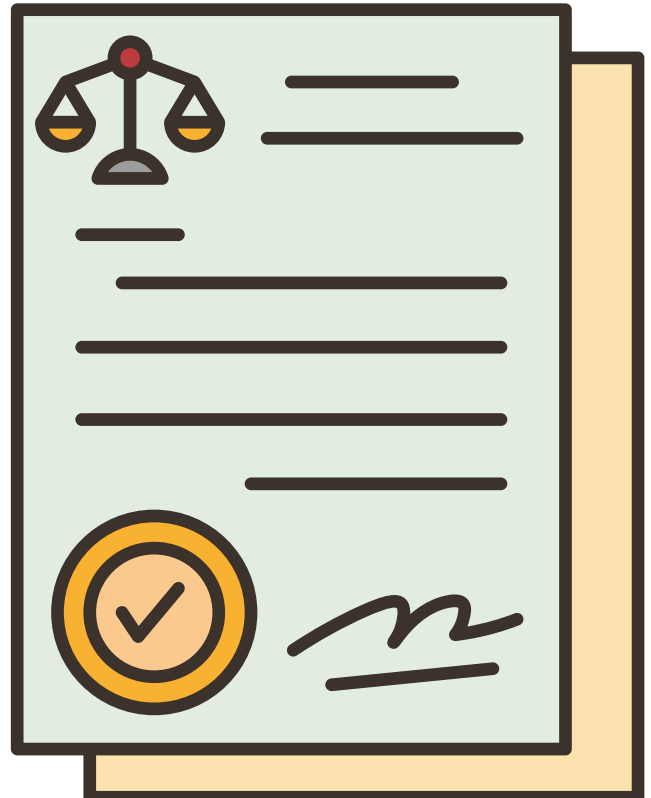
İtiraz başvuru kararında özetle; itiraz konusu kuralla 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanların isteğe bağlı olarak yapılan borçlanma işlemlerinde sigortalılığın başlangıç tarihini borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürme imkanından yoksun bırakıldığı, isteğe bağlı olarak yapılan borçlanma işlemlerinde sigortalılığın başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye çekilip çekilmeyeceği hususunda 2008 yılı Ekim başından önce kamuda çalışmaya başlayanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'a tabi olarak kamuda memur olarak çalışmaya başlayanlar arasında ayrıma gidilmesinin herhangi bir objektif nedene dayanmadığı, bu farklılığın oluşmasında 2008 yılı Ekim ayı başından önce kamuda çalışmaya başlayanlara atfedilebilecek bir kusur bulunmadığı, bu durumun hukuk devleti, sosyal devlet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmadığı nedeniyle itiraz edilmiştir.

Değerlendirme

Anayasa'nın 60'ıncı maddesinde "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir./ Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." denilmektedir. Buna göre sosyal güvenlik herkes için bir hak ve bunu gerçekleştirmek devlet için bir görevdir.

Anayasa'nın anılan maddeleri uyarınca devlete yüklenen görevler devletin pozitif yükümlülükleri kapsamındadır. Bunun yanı sıra Anayasa, kişilere sağlanacak sosyal güvenlik hakkının ölçüleri konusunda ayrıntılı ilkeler koymamıştır. Sosyal güvenlik sisteminin yapısını ekonomik ve sosyal koşulların belirleyeceği bilinen bir gerçektir. Çünkü sosyal güvenlik sisteminin programlarıyla ekonomik ve sosyal yapı karşılıklı etkileşim içindedir.

Hizmet borçlanması, sosyal güvenlik hakkı elde edilmesinde istisnai bir yöntem olarak primi ödemeyen bazı sürelerin, primlerinin borçlanılıp ödenmesi koşuluyla yaşlılık aylığına esas sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayısında

Sonuç

5510 sayılı Kanun'un kabul edilmesiyle, daha önce yürürlükte olan sosyal sigorta sistemiyle ilgili kanunlar yürürlükten kaldırılmış ve sosyal sigorta sistemi 5510 sayılı Kanun'la yeniden düzenlenmiştir. 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde ise kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından sigortalı sayılanlar üç kategori (4/a, 4/b , 4/c) şeklinde düzenlenmiştir.

5434 sayılı Kanun'da kamu kurum ve kuruluşlarında memur ya da diğer kamu görevlisi olarak görev yapan ve aktif şekilde bu Kanun'a tabi biçimde prim ödeyen sigortalılar için iştirakçi kavramı kullanılmalıdır.

Bunun yanı sıra 5510 sayılı Kanun'un "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı geçici 4'üncü maddesinde; bu Kanun'da aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde anılan Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlananlar ile iştirakçi iken 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anılan Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ve yine söz konusu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında anılan Kanun ile yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil olmak üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılmaya devam edileceği düzenlemesine yer verilmiştir.

Kanun koyucu özellikle erken emeklilikte veya fiili çalışmada geçirilmeyen sürelerle ilişkin olarak tanınan hizmet borçlanması gibi sosyal güvenlik hakkı açısından istisnai nitelikte kabul edilebilecek imkanların sağladığı avantajlardan yararlanacak sigortalıları belirleme hususunda takdir yetkisinin bulunduğu kuşkusuzdur.

Anayasanın 10'uncu maddesinde kanun önünde eşitlik ilkesine yer verilmiştir. Anılan maddede belirtilen kanun önünde eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli değil hukuksal eşitlik öngörülmüştür.

Eşitlik ilkesi yönünden yapılacak anayasallık denetiminde öncelikle Anayasa'nın söz konusu maddesi çerçevesinde aynı ya da benzer durumda bulunan kişiler arasında farklılık gözetilip gözetilmediği belirlenmelidir. Yapılacak bu belirlemenin ardından ise muamelenin nesnel ve makul bir temele dayanıp dayanmadığı ve ölçülü olup olmadığı hususları irdelenmelidir. Ölçülülük ilkesi, amaç ve araç arasında hakkaniyete uygun bir dengenin bulunması gereğini ifade eder. Diğer ifadeyle bu ilke, farklı muamelenin öngörülen objektif amaç ile orantılı olmasını gerektirmektedir.

5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesinde, anılan Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli aylığı bağlananlar ile iştirakçi iken 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anılan Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ve yine söz konusu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında anılan Kanun ile yürürlükten kaldırılan hükümleri de dâhil olmak üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılmaya devam edileceği düzenlemesine yer verilmiştir. Buna göre 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kamuda memur olarak çalışmaya başlayanların sosyal güvenlik sistemi açısından farklı kanun hükümlerine tabi olmaları dolayısıyla farklı sosyal güvencelere sahip oldukları görülmektedir.

Bu itibarla isteğe bağlı hizmet borçlanması işlemlerinin sigorta başlangıç tarihinin borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülüp götürülmemesi açısından 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun kapsamında iştirakçiliği bulunanlar ile bu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kamuda memur olarak çalışmaya başlayanların farklı kurallara tabi kılınmasının eşitlik ilkesini zedeleyen bir yönü bulunmamaktadır.

Hüküm

31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun ilgili hükmünün "... yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır..." bölümünün anılan cümlede yer alan "... borçlanmaları..." ibaresi yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına oy çokluğu ile karar verilmiştir.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİNİN 2025/8033 E., 2025/11985 K. VE 17.09.2025 T. KARARI

Konu

Davacı vekili dava dilekçesinde, davacının 09.05.2016 tarihinde geçirmiş olduğu iş kazasına dayalı açmış olduğu maddi ve manevi tazminat davasında hükmedilen miktar ve son bilirkişi raporuna göre fark 24.163,24 TL'nin davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Olay

Davacı vekili söz konusu davanın hakkaniyete aykırı olduğunu, kusurlarının bulunmadığını belirterek davanın reddini talep etmiştir. İlk derece mahkemesi davanın kabulüne miktar itibarıyla kesin olarak karar vermiştir.

İlk derece mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığı kanun yararına temyiz isteminde: davalı vekilinin 17.10.2024 tarihli celseye katılamayacağına ilişkin mazeretinin kabulü ile duruşma gününü UYAP'tan öğrenmesine karar verilerek celsenin 18.10.2024 tarihine ertelendiği, 17.10.2024 tarihli celsenin duruşma tutanağının 21.10.2024 tarihinde onaylandığı, 18.10.2024 tarihli celsede davanın esası hakkında karar verildiği, duruşma gününün UYAP'tan öğrenilmesi usulünün uygulanabileceğine yönelik bir düzenlemenin bulunmadığı, davalı vekilinin mazereti kabul edildiğine göre, yeni duruşma gün ve saatinin usulüne uygun davetiye ile bildirilerek yargılamaya devam edilmesi gerekirken hukuki dinlenilme hakkı ihlal edilerek davanın esası hakkında karar verilmiş olmasının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek, kararın kanun yararına temyizden incelenerek bozulmasını talep etmiştir.

Değerlendirme

Dosya kapsamı incelendiğinde, 17.10.2024 tarihli celsede davalı vekilinin mazeretinin kabulüne duruşma gününün UYAP'tan öğrenilmesine duruşmanın 18.10.2024 tarihine bırakılmasına karar verildiği, anılan tarihte ise davalı vekili yokluğunda davanın kabulüne karar verildiği anlaşılmıştır.

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "hukuki dinlenilme" başlıklı 27. maddesi, T.C. Anayasası'nın hak arama hürriyetini düzenleyen 36. maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesi nazara alındığında davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler. Yargılama ile ilgili bilgi sahibi olunmasını, açıklama ve ispat hakkını mahkemenin açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini içeren bu hakkın ve yargılamanın aleniliği ilkelerinin gerçekleşmesinin en önemli aracı duruşma yapılmasıdır.

6100 sayılı Kanun'un ilgili maddesinde geçerli bir özrü olmaksızın duruşmaya gelmeyen tarafın yokluğunda yapılan işlemlere itiraz edemeyeceği düzenlenmiştir. Geçerli bir mazeret sunulmaması durumunda mazeretin kabul edilmemesi mümkündür.

6100 sayılı HMK'nın uygulama alanını, adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinde tutulacak kayıtlar ile yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesi ve bu işlemlerde UYAP'ın kullanılmasına dair usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkartılan Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yönetmeliği'nin 52. maddesi gereğince tebligat işlemleri 7201 sayılı Tebligat Kanunu ile Tebligat Kanunu uyarınca çıkarılan yönetmeliklere göre fiziki ya da elektronik ortamda yapılacaktır.

2026		JANUARY					
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	
				1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	

Elektronik tebligat usulünün düzenlendiği Tebligat Kanunu'nun 7/A maddesindeki düzenleme ve Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümleri de dâhil olmak üzere, Tebligat Kanunu ve çıkarılan Tebligat yönetmeliği hükümleri incelendiğinde; duruşma gününün UYAP'tan öğrenilmesi usulünün uygulanabileceğine yönelik bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.

Hüküm

Belirtilen açıklamalar doğrultusunda davalı vekilinin mazeretinin kabul edilmesine rağmen duruşma gün ve saatinin usulüne uygun davetiye ile bildirilerek yargılamaya devam edilmesi gerekirken hukuki dinlenilme hakkı ihlal edilerek davanın esasına ilişkin hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

**YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİNİN 2025/8952 E.,
2025/11986 K. VE 17.09.2025 T. KARARI**

Konu

Davacı vekili dava dilekçesinde 15.06.2021 tarihinde geçirmiş olduğu trafik kazası sonucu, geçici iş göremezlik ödemesinin tahsili için yapılan icra takibine vaki itirazın kaldırılmasını talep etmiştir.

Olay

Davalı Ak Sigorta A.Ş. vekili, davanın öncelikle zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiği, geçici iş göremezlik zararının poliçe teminat kapsamı içinde bulunmadığını, alacağın likit olmaması nedeniyle icra inkar tazminatına hükmedilemeyeceğini kaza nedeniyle kusur oranlarının Adli Tıp Kurulunca tespit edilmesi gerektiğinden bahisle açılan davanın reddini talep etmiştir.

Davalı şahıs vekili, davanın 1 yıllık hak düşürücü süre içinde açılmaması nedeniyle zamanaşımına uğradığını davalı müvekkilin kazada hiçbir kusurunun bulunmadığını belirterek davanın reddini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile zorunlu trafik sigortasının TBK 129. maddesinde üçüncü kişi yararına yapılan bir sözleşme hükmü olduğu, 2918 sayılı Kanun'un 88. maddesinde ve TBK 61. maddesinde müteselsil sorumluluk hallerinin düzenlendiği, trafik kazasında işleten, sevk eden ve sigorta şirketinin oluşan zarardan müteselsilen sorumlu olduğu, 5510 sayılı Kanun'un 21/4 maddesi gereğince davacının haklı olduğu belirtilerek davanın kabulüne karar verilmiştir.

Değerlendirme

Dosya kapsamı incelendiğinde, 2.5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "İş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık bakımından işverenin ve üçüncü kişilerin sorumluluğu" başlıklı 21. maddesinin dördüncü fıkrasında "İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık, üçüncü bir kişinin kusuru nedeniyle meydana gelmişse, sigortalıya ve hak sahiplerine yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değerinin yarısı, zarara sebep olan üçüncü kişilere ve şayet kusuru varsa bunları çalıştıranlara rücu edilir." hükmü düzenlenmiştir. Anılan düzenleme uyarınca hastalık sigorta kolundan ödenen geçici iş göremezlik ödemeleri üçüncü kişilere kusurları oranında rücu edilebilmektedir.

Diğer taraftan, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yargılamaya hakim olan ilkeler ile ilgili Birinci Kısım İkinci Bölümünde yer alan, "Hukuki dinlenilme hakkı" başlıklı 27. maddesinden, davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgililerinin, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahip oldukları, bu hakkın; yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını, açıklama ve ispat hakkını, Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini içerdiği anlaşılmaktadır.

Hüküm

Belirtilen açıklamalar ışığında somut olaya dönüldüğünde, İlk Derece Mahkemesince davalı Alparşan Türe'nin meydana gelen trafik kazasında kusursuz olduğunu savunması karşısında, davalı Alparşan Türe'nin kusur durumunun belirlenmesi ve hasıl olacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, davalının savunmasının neden dikkate alınmadığı gerekçelendirilmeden "hukuki dinlenilme hakkını" ihlal edecek şekilde hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

ANAYASA MAHKEMESİ'NİN 2019/11053 E. VE 08.07.2025 TARİHLİ KARARI

Konu

Başvuru, toplu sözleşme görüşmelerine katılma talebinin reddedilmesi nedeniyle sendika hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

Olay

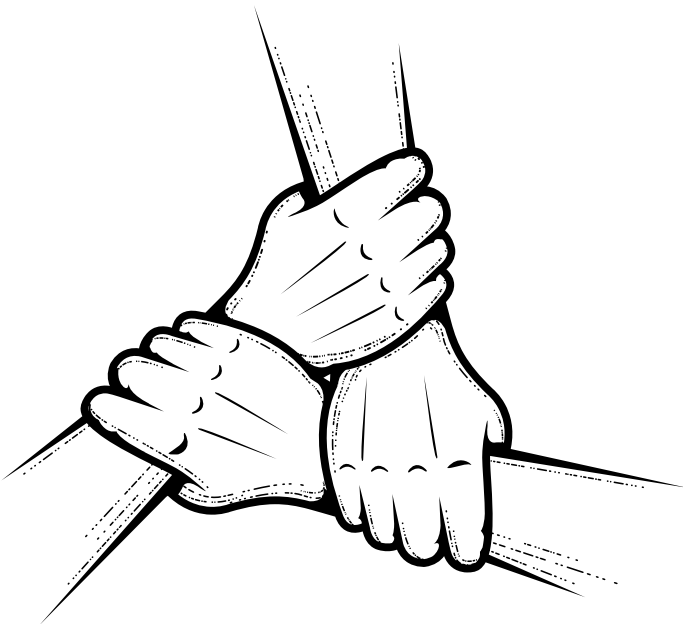
Başvurucu, kamu iş kollarında örgütlü on sendikanın bir araya gelmesiyle oluşan bir kamu görevlileri konfederasyonudur. Başvurucu Konfederasyonu oluşturan sendikalar BÜRO-İŞ, EĞİTİM İŞ, ENERJİ-İŞ, TARIM ORMAN-İŞ, GENEL SAĞLIK İŞ, KÜLTÜR SANAT-İŞ, TAPU ÇEVRE YOL-İŞ, TÜM YEREL SEN, ULAŞIM-İŞ, GÜVEN HABER SEN'dir.

Başvurucu; Birleşik Kamu İşgörenleri Sendikaları Konfederasyonu (BİRLEŞİK KAMU-İŞ) 62.248 üye sayısı ile en fazla üyesi bulunan dördüncü konfederasyon olduğunu, üyelerinin özgür pazarlık imkânını serbestçe kullanabilmeleri için toplu sözleşme görüşmelerine resmî yolla davet edilerek katılımının ve temsilinin sağlanmasını talep etmiştir. Başvurucunun talebi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 17/7/2017 tarihli işlemi ile Devlet Personel Başkanlığına gönderilmiştir. Devlet Personel Başkanlığı başvurusunun talebini 26/7/2017 tarihli işlemiyle reddetmiştir. Başvurucu, bu işlemlerin iptali talebiyle dava açmış; açtığı davada, kamu görevlileri adına toplu görüşmelere hangi konfederasyonların katılacağını düzenleyen 4688 sayılı Kanun'un 29. maddesinin üçüncü fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürmüş ve iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasını talep etmiştir.

Ankara 9. İdare Mahkemesinin 31/5/2018 tarihli kararıyla davanın reddine karar verilmiştir. Kararda Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi görülmediği belirtilmiştir. Gerekçe olarak 4688 sayılı Kanun'un 29/3 fıkrasındaki özgür pazarlık yapma ilkesini zedelediği, kamu görevlilerini üye sayısı itibarıyla en fazla üyesi bulunan sendikaya üye olmaya zorlamadığı ifade edilmiştir.

Başvurucu bu karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi'nin 23/1/2019 tarihli kararıyla başvurusunun istinaf talebi reddedilerek mahkeme kararı kesinleşmiştir.

Değerlendirme

Anayasa'nın "Sendika kurma hakkı" başlıklı 51. maddesinin ilk üç fıkrası şöyledir:

"Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.

Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir."

7/5/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanun ile yapılan Anayasa değişikliği sonrası Anayasa'nın "Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı" başlıklı 53. maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları şöyledir:

"Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir."

Anayasa'nın 51. maddesinde düzenlenen sendika hakkı, demokratik toplumun temeli olan örgütlenme özgürlüğünün bir parçasıdır. Örgütlenme özgürlüğü, bireylerin kendi menfaatlerini korumak için kolektif oluşumlar meydana getirerek bir araya gelebilme özgürlüğüdür. Bu özgürlük bireylere siyasal, kültürel, sosyal ve ekonomik amaçlarını topluluk hâlinde gerçekleştirme imkânı sağlar (AYM, E.2014/177, K.2015/49, 14/5/2015).

Örgütlenme özgürlüğü, içinde temel iki hak barındırır: Bunlardan biri örgütün varlığı ve işleyişinin korunmasıdır. Diğerisi ise bireyin örgüt içinde faaliyette bulunma ve örgütle ilişki kurma özgürlüğüdür. İstihdam alanında kendi üyelerinin menfaatlerinin korunmasını amaçlayan örgütler olan sendikalar, örgütlenme özgürlüğünün önemli bir parçasıdır. Dolayısıyla sendika hakkı da çalışanların bireysel ve ortak çıkarlarını korumak amacıyla bir araya gelerek örgütlenebilme serbestisini gerektirmekte ve bu niteliğiyle bağımsız bir hak değil örgütlenme özgürlüğünün bir şekli veya özel bir yönü olarak görülmektedir. Demokrasilerde böyle bir örgüt, devlet tarafından saygı gösterilmesi ve korunması gereken temel haklara sahiptir.

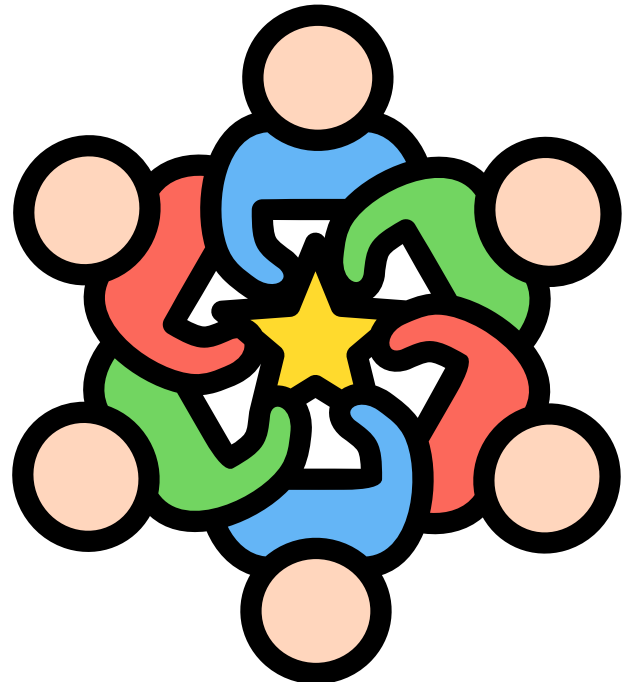
Ankara 9. İdare Mahkemesinin 31/5/2018 tarihli kararıyla davanın reddine karar verilmiştir. Kararda Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi görülmediği belirtilmiştir. Gerekçe olarak 4688 sayılı Kanun'un 29/3 fıkrasındaki özgür pazarlık yapma ilkesini zedelediği, kamu görevlilerini üye sayısı itibarıyla en fazla üyesi bulunan sendikaya üye olmaya zorlamadığı ifade edilmiştir.

Başvurucu bu karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi'nin 23/1/2019 tarihli kararıyla başvurunun istinaf talebi reddedilerek mahkeme kararı kesinleşmiştir.

Başvurucunun üye sayısı itibarıyla ilk üç sırada bulunan konfederasyondan biri olmadığı gerekçesiyle toplu sözleşme görüşmelerine katılma talebi kabul edilmemiştir. Toplu sözleşme görüşmelerine katılmanın sendika hakkına mündemiç önemli bir kazanım olduğu dikkate alındığında söz konusu kararla başvurunun sendika hakkına yönelik bir müdahalede bulunulduğu kabul edilmelidir.

Anayasa'nın 51'inci maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... demokratik toplum düzeninin ... gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." denmektedir.

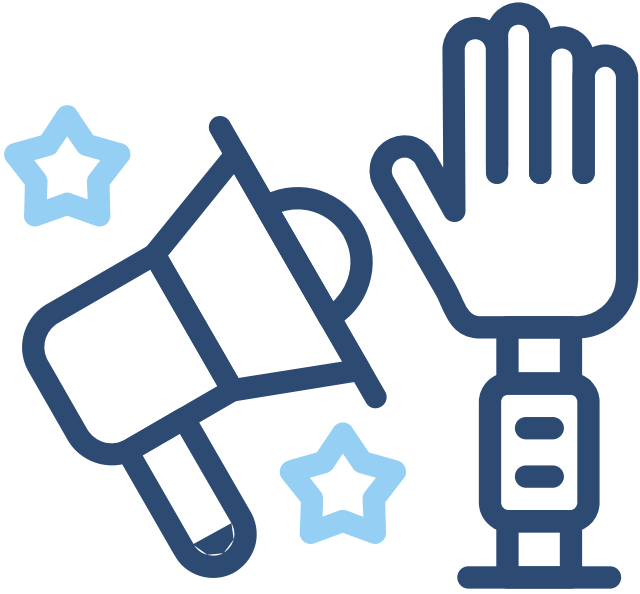
Anayasa'nın 53. maddesinin son fıkrasında toplu sözleşme hakkının kapsamının, istisnalarının, toplu sözleşmeden yararlanacakların, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğünün kanunla düzenleneceği belirtilmekle birlikte bu hakkın sınırlama sebeplerine yer verilmemiştir. Ancak toplu sözleşme hakkı, sendika hakkının bir unsuru olarak görüldüğünden, Anayasa'nın 51. maddesinin ikinci fıkrasında sendika hakkı için öngörülen sınırlama nedenlerinin toplu sözleşme hakkı yönünden de geçerli olduğunun kabulü gerekir. Buna göre toplu sözleşme hakkının, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlak ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerine dayanılarak kanunla sınırlanması mümkündür. Bu noktada meşru amaç unsurunun varlığının tartışılmaz olduğuna karar verilmiştir.

Sonuç olarak konfederasyonların üyelerinin hak ve çıkarlarını dile getirme, bireysel şikâyet ve başvurularda üyelerini temsilen hareket edebilme olanağına sahip oldukları ve yeterli temsilin sağlandığı hususları da dikkate alındığında konfederasyonların toplu sözleşme görüşmelerinde güçlü şekilde temsil edilebilmeleri için sayısal bir sınırlama getirilmesinin başvurucuya adil olmayan bir yük yüklemediği değerlendirilmiştir. Bu nedenle toplu sözleşme görüşmelerinde kamu görevlileri sendikaları heyetine katılımın en fazla üyeye sahip ilk üç konfederasyonla sınırlandırılmasının sendika hakkına ölçüsüz bir müdahale teşkil etmediği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan gerekçelerle başvurucunun Anayasa'nın 51. maddesinde güvence altına alınan sendika hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

Hüküm

Sendika hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna, Anayasa'nın 51. maddesinde güvence altına alınan sendika hakkının ihlal edilmediğine, oybirliği ile karar verilmiştir.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

CONSTITUTIONAL COURT DECISION NO. 2024/140 E., 2025/217 K. AND 06/11/2025 D. DECISION

Konu

12.10.2017 tarih ve 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 3. maddesinin (15) numaralı fıkrasının Anayasa'nın 36'ncı maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

Olay

Kanunun 3'üncü maddesinin itiraz konusu (15) numaralı fıkrası şöyledir:

“ Asıl işveren – alt işveren ilişkisinin varlığı halinde işe iade talebiyle arabulucuya başvurulduğunda, anlaşmanın gerçekleştirilmesi için işverenlerin arabuluculuk görüşmelerine birlikte katılmaları ve iradelerinin birbirine uygun olması aranır.”

Başvuru kararı ve ekleri ile birlikte işin esasına dair hazırlanan rapor itiraz konusu kanun hükmü, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelenmiştir.

7036 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (15) numaralı fıkrası Anayasa Mahkemesinin 03/06/2025 tarih ve 2024/157 E., 2025/121 K. sayılı kararıyla iptal edilmiş bu itibarla iptaline karar verilen kurala yönelik itiraz başvurusunun konusuz kaldığı anlaşılmıştır.

Hüküm

İtiraz başvurusu hakkında karar verilmesine yer olmadığına oybirliği ile karar verilmiştir.

7566 SAYILI KANUN İLE SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Vergi kanunları ile bazı kanunlarda değişiklik öngören ve 17 Ekim 2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan Kanun Teklifi, 4 Aralık 2025 tarihinde kabul edilerek 7566 sayılı Kanun olarak yasalaşmıştır. Anılan Kanun, Cumhurbaşkanı onayını takiben Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girecektir.

7566 sayılı Kanun ile sosyal güvenlik mevzuatında, özellikle prim oranları, teşvik uygulamaları, prime esas kazanç sınırları ve bireysel emeklilik sistemi bakımından önemli değişiklikler yapılmıştır. Başlıca düzenlemeler aşağıda özetlenmektedir.

Uzun Vadeli Sigorta Kollarında İşveren Prim Yükünün Artırılması

Kanun ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde değişiklik yapılmış; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları bakımından işveren prim oranı %11'den %12'ye yükseltilmiştir.

Bununla birlikte, imalat dışı sektörlerde uygulanmakta olan 4 puanlık Hazine prim teşviki 2 puana düşürülmüş, genç girişimcilere sağlanan bir yıllık prim desteği uygulaması ise yürürlükten kaldırılmıştır. Bu düzenlemelerin 2026 yılı Ocak ayı itibarıyla uygulanması öngörülmektedir.

Prime Esas Kazanç Üst Sınırının Yükseltilmesi

5510 sayılı Kanun'un 82'nci maddesinde yapılan değişiklik, prime esas günlük kazanç üst sınırı, asgari ücretin 7,5 katından 9 katına çıkarılmıştır. Bu düzenleme 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Prime Esas Kazanç Üst Sınırının Yükseltilmesi

5510 sayılı Kanun'un 82'nci maddesinde yapılan değişiklik, prime esas günlük kazanç üst sınırı, asgari ücretin 7,5 katından 9 katına çıkarılmıştır. Bu düzenleme 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Borçlanma ve Bağ-Kur İhya Prim Oranlarında Artış

Kanun ile, doğum borçlanması hariç olmak üzere sigortalılık borçlanmalarında uygulanan prim oranı %45 olarak yeniden belirlenmiştir. Aynı şekilde, Bağ-Kur sigortalılığı durdurulanların süre ihyasında uygulanacak prim oranı da %45'e yükseltilmiştir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

MYÖ Sigortaları Prim Oranlarının Yükseltilmesi

İsteğe bağlı sigortalılar, tarım işçileri, kısmi süreli çalışanlar ile ev hizmetlerinde 10 günden az çalışanlar bakımından malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı %20'den %21'e çıkarılmıştır. Düzenlemenin 2026 yılı başında yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

Prim Borçlarının Gelir ve Aylıklardan Tahsili

7566 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna eklenen düzenleme kapsamında, Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan gelir veya aylık alanların prim ve prime ilişkin borçlarının, bağlanan gelir veya aylıklardan %25'i aşmamak üzere kesinti yoluyla tahsil edilebilmesi hüküm altına alınmıştır. Bu uygulama 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Yetkisi

4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, bireysel emeklilik sisteminde uygulanan %30 oranındaki devlet katkısının, Cumhurbaşkanı tarafından %50'ye kadar artırılmasına veya sıfıra kadar indirilmesine yetki verilmiştir. Bu düzenleme yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

MESLEKÎ YETERLİLİK KURUMU MESLEKÎ YETERLİLİK BELGESİ ZORUNLULUĞU GETİRİLEN MESLEKLERE İLİŞKİN TEBLİĞ DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ

2025/1 Sayılı Tebliğ Kapsamında Yapılan Değişiklikler

26 Aralık 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2025/1 sayılı Tebliğ ile, Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından yayımlanan ve meslekî yeterlilik belgesi zorunluluğu getirilen mesleklere ilişkin usul ve esaslarda değişikliğe gidilmiştir.

Bu kapsamda, tehlikeli ve çok tehlikeli işler arasında yer alan ve Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanmış olup ekli listede belirtilen mesleklerde, meslekî yeterlilik belgesine sahip olmayan kişilerin, Tebliğin yayım tarihinden itibaren on iki ayın sonunda çalıştırılmayacağı açıkça hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan;

- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu uyarınca ustalık belgesi bulunanlar,
- Millî Eğitim Bakanlığına bağlı meslekî ve teknik eğitim kurumları ile üniversitelerin ilgili bölüm ve programlarından mezun olanlar,
- 1 Ocak 2022 tarihinden önce, Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen programları tamamlayarak kurs bitirme belgesi alanlar bakımından, belgelerinde belirtilen alan ve dallarda çalıştırılmaları şartıyla, meslekî yeterlilik belgesi zorunluluğu aranmayacaktır.
- Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

2025/2 Sayılı Tebliğ Kapsamında Yapılan Değişiklikler

Aynı tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2025/2 sayılı Tebliğ ile, bu kez 2021/1 Sıra No’lu Tebliğ kapsamında yer alan meslekler bakımından benzer nitelikte düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre; Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanmış ve ekli listede sayılan tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde, meslekî yeterlilik belgesi bulunmayan kişilerin, Tebliğin yayımından itibaren on iki ay geçtikten sonra istihdam edilmesi yasaklanmıştır.

Ayrıca;

- Ustalık belgesine sahip olanlar,
- Meslekî ve teknik eğitim veren ortaöğretim kurumları ile üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olanlar,
- 1 Ocak 2022’den önce mevzuata uygun şekilde kurs bitirme belgesi almış kişiler bakımından, belgelerinde belirtilen alan, program ve dallarda çalışmaları kaydıyla, meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmayacağı yeniden düzenlenmiştir.

İşbu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

ILO PAYDAŞLARI VE ORTAKLARI, SOSYAL ADALETİ İLERLETMEK İÇİN SOSYAL VE DAYANIŞMA EKONOMİSİ HAKKINDAKİ BİLGİLERİNİ GÜÇLENDİRİYOR

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından 10-11 Aralık 2025 tarihlerinde İtalya’nın Torino kentinde düzenlenen teknik bilgi paylaşım etkinliği kapsamında, sosyal adaletin geliştirilmesinde Sosyal ve Dayanışma Ekonomisinin (SSE) rolü ele alınmış; ILO’nun İnsana Yakışır İş ve Sosyal ve Dayanışma Ekonomisi Stratejisi ve Eylem Planı (2023-2029) çerçevesinde bugüne kadar kaydedilen ilerleme ve edinilen deneyimler değerlendirilmiştir.

Söz konusu etkinlikte, 20’den fazla ülkeden hükümet temsilcileri, işçi ve işveren örgütleri, akademi ve sosyal ekonomi ağlarından oluşan paydaşlar bir araya gelmiş; SSE’nin insana yakışır iş, sosyal içerme ve sürdürülebilir kalkınmaya katkılarının nasıl güçlendirilebileceği hususunda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Etkinlik, aynı zamanda 2025 Uluslararası Kooperatifler Yılı’nın kapanış dönemine denk gelmesi nedeniyle sembolik bir önem de taşımıştır.

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirmelerde, kooperatifler ve diğer SSE aktörlerinin, özellikle bakım ekonomisi, kayıt dışı ekonomi, tedarik zincirleri ile kriz ve kriz sonrası dönemlerde sosyal adaletin sağlanmasında önemli bir işlev üstlendiği vurgulanmıştır. Bu kapsamda, eğitim ve öğretim sistemlerinden hukuki ve kurumsal çerçevelere kadar uzanan politika araçlarının SSE lehine güçlendirilmesinin gerekliliği ifade edilmiştir.

MCLEGAL

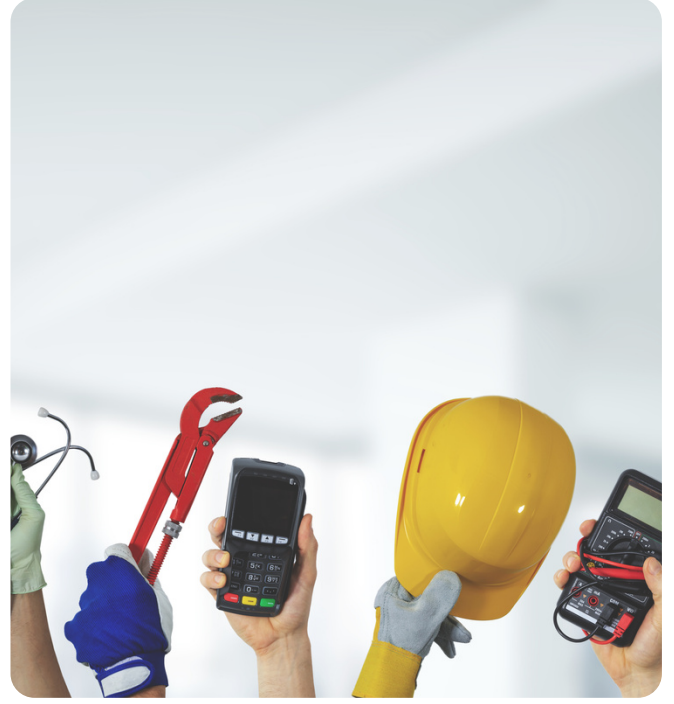
Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

Etkinlik kapsamında ayrıca, Afrika, Amerika, Avrupa, Asya-Pasifik ve Arap Devletleri bölgelerinde yürütülen ve ILO tarafından desteklenen çok sayıda ulusal program ve kalkınma iş birliği projesine ilişkin somut çıktılar değerlendirilmiş; hâlihazırda 26 ILO İnsana Yakışır İş Ülke Programı'nda SSE'nin stratejik öncelikler arasında yer aldığı belirtilmiştir. Bu durumun, SSE'nin ILO'nun kurumsal politikalarındaki ağırlığını ortaya koyduğu ifade edilmiştir.

Torino'da gerçekleştirilen saha ziyaretleriyle, kooperatifler ve sosyal girişimlerin yerel düzeyde istihdam yaratma, sosyal yenilik geliştirme ve kapsayıcı kalkınmayı destekleme kapasiteleri yerinde incelenmiş; koordineli kamu politikaları ile çok paydaşlı iş birliklerinin SSE'nin sürdürülebilirliğini güçlendirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Son olarak, etkinlik süresince yapılan görüş alışverişlerinin, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin sosyal ve dayanışma ekonomisine ilişkin hazırlanmakta olan raporuna katkı sağladığı belirtilmiş; SSE alanında uluslararası iş birliğinin, finansman olanaklarının ve kurumsal koordinasyonun artırılmasının sosyal adalet hedeflerine ulaşmada kritik önemde olduğu vurgulanmıştır.

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO) İŞÇİ FAALİYETLERİ BÜROSU (ACTRAV), TÜRKİYE'DEKİ İŞÇİ ÖRGÜTLERİYLE BİR ARAYA GELDİ

22 Aralık 2025 tarihinde Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yayımlanan haber kapsamında, ILO İşçi Faaliyetleri Bürosu (ACTRAV), Avrupa ve Orta Asya Masa Sorumlusu Sergejus Glovackas'ın temsiliyle 17 Aralık 2025 tarihinde Türkiye'ye bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir. Ziyaretin temel amacı; Türkiye'de faaliyet gösteren işçi örgütleriyle iş birliğini güçlendirmek, temel çalışma ilkeleri ve haklarını desteklemek ile sendikaların kurumsal ve teknik kapasitelerinin artırılmasına yönelik istişarelerde bulunmaktır.

Ziyaret programı kapsamında, ILO Türkiye Ofisi tarafından Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu'nun mali desteğiyle yürütülen "İşyerinde Temel İlkeler ve Haklar Konusunda Sosyal Ortakların ve Sivil Toplumun Kapasitelerinin Güçlendirilmesi" projesi çerçevesinde, Hibe Destek Programından yararlanan sendika temsilcileriyle tanıtım ve istişare toplantısı düzenlenmiştir.

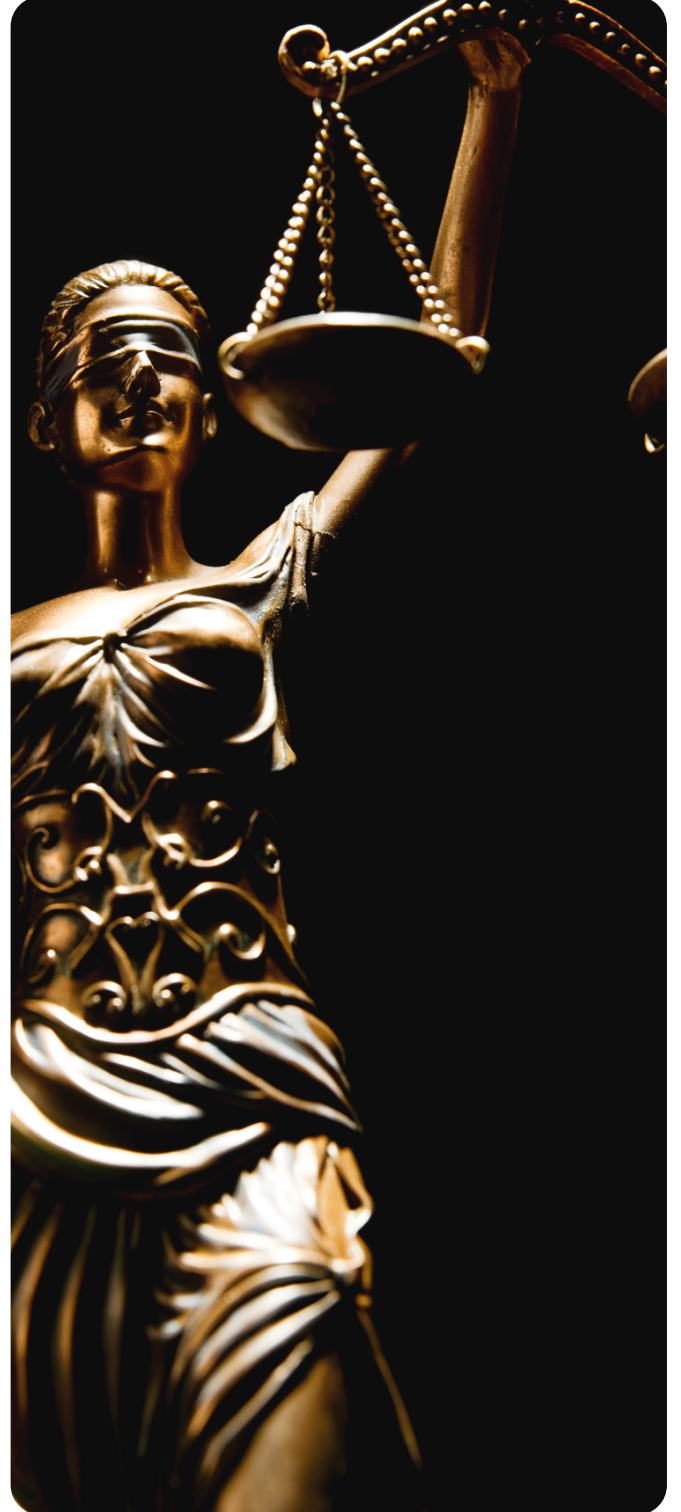
Anılan toplantıya ILO Türkiye Ofisi Direktörü Yasser Hassan ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Sivil Toplum, Temel Haklar ve İşçileri Ekibi Başkanı Alessandro Angius da katılım sağlamıştır.

ILO Ankara Ofisi'nde gerçekleştirilen toplantılarda, ACTRAV'ın Avrupa ve Orta Asya bölgesine ilişkin öncelikleri ile işçi örgütlerine sunulan teknik yardım, kapasite geliştirme ve politika danışmanlığı hizmetleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Bu kapsamda, ACTRAV'ın temel amacının, ILO standartları doğrultusunda işçi örgütlerinin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi ve sosyal diyalog mekanizmalarına etkin katılımlarının desteklenmesi olduğu vurgulanmıştır.

Toplantıların ikinci bölümünde, hibe desteğinden yararlanan sendika temsilcileri, proje uygulama sürecinde yürütülen faaliyetlere ilişkin deneyimlerini paylaşmış; örgütlenme özgürlüğü, toplu pazarlık süreçleri, grev hakkının kullanımı ve sosyal diyalog mekanizmalarının etkinliği gibi Türkiye'de işçi örgütlerinin karşılaştığı temel sorunlar ele alınmıştır. Ayrıca, proje çıktılarının sürdürülebilirliği ve yaygınlaştırılmasına ilişkin görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Çalışma ziyareti kapsamında, ACTRAV temsilcisi tarafından TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve KESK konfederasyonlarına ayrı ayrı ziyaretler gerçekleştirilmiş; söz konusu görüşmelerde konfederasyonların öncelikli gündem maddeleri, çalışma hayatında karşılaşılan güncel sorunlar ve sendikal hareketin ortak zorlukları değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, sosyal diyalog mekanizmalarının güçlendirilmesi, adil ve yeterli ücret politikalarının teşviki, iş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi, kayıt dışı istihdamla mücadele ve sendikal hakların korunması başlıca tartışma konuları arasında yer almıştır.

Ziyaretin sonunda, ACTRAV tarafından işçi örgütleriyle iş birliğinin sürdürülmesine ve ihtiyaç duyulan alanlarda teknik destek sağlanmasına yönelik kararlılık teyit edilmiş; Türkiye'deki işçi örgütlerinin sahip oldukları deneyim ve kurumsal kapasite sayesinde Orta Asya ve Kafkasya bölgesindeki işçi örgütlerinin güçlendirilmesine katkı sunabilecek önemli bir potansiyele sahip oldukları ifade edilmiştir.

SAYI : 59
ARALIK 2025

AYLIK İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

Bültenimizi takipte kalın ve İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ile ilgili güncel gelişmelerden haberdar olun.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

İş Hukuku kapsamında yerine getirmeniz gereken yükümlülükler ve güncel gelişmeler hakkında daha fazla ayrıntılı bilgi için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

+90 212 264 50 00

info@mclegal.com.tr

Nispetiye Mah. Nispetiye Cad. No 32/9
Kerem 1 Apt. Beşiktaş / İstanbul

mclegal.com.tr

Bu bülten ve içeriğinde yer alan bilgiler sizleri güncel konularda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir şekilde hukuki görüş ve/veya danışmanlık teşkil etmemektedir. Hukuki danışmanlık hizmeti almak için lütfen bizimle iletişime geçiniz.

© 2022 Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.